

II
42666

Sonja Sever:

Zastupnik Razkodranček

**ZLATA KNJIŽICA
ZA NAŠE MALČKE**

ZALOŽBA „NAŠA GRUDA“

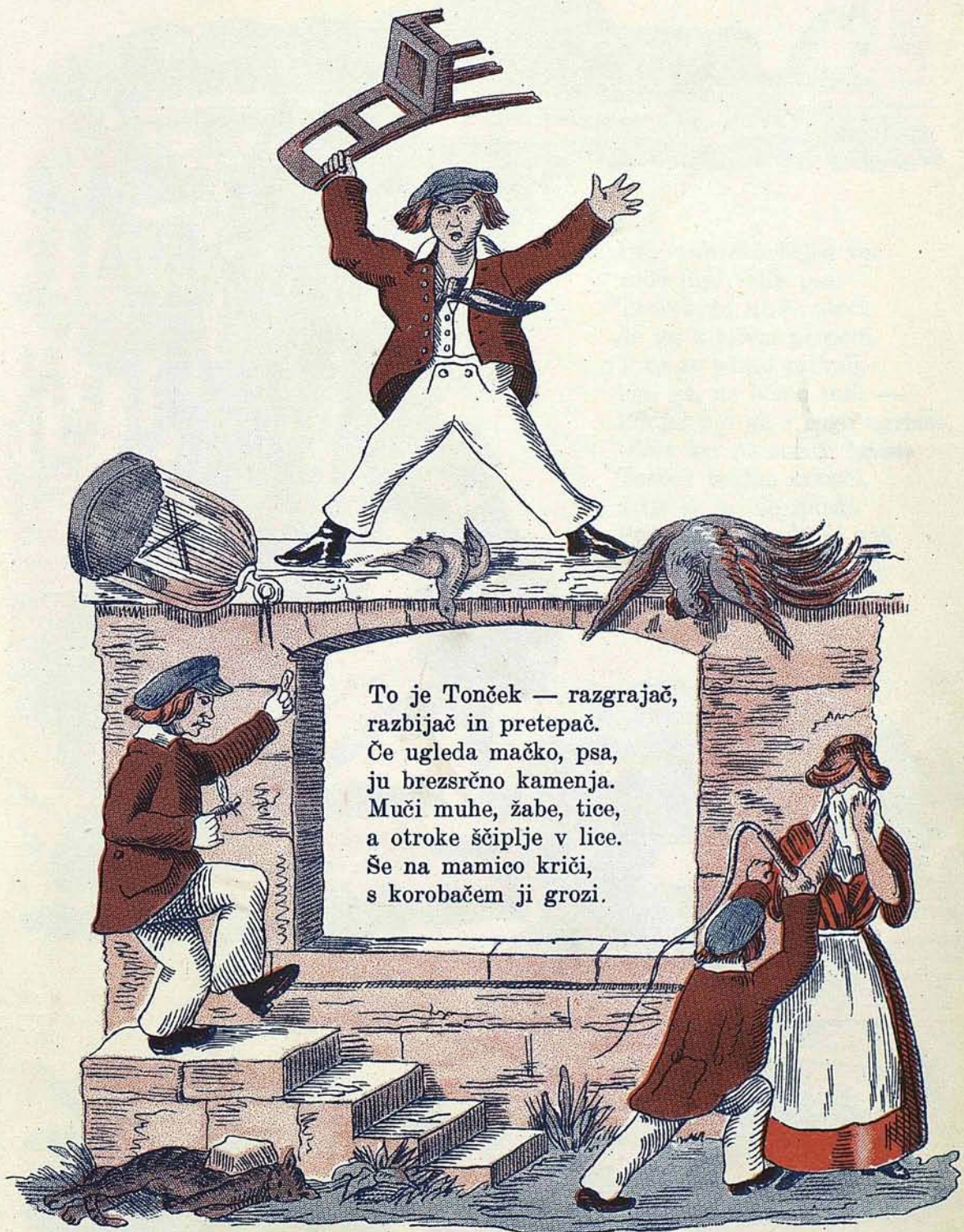

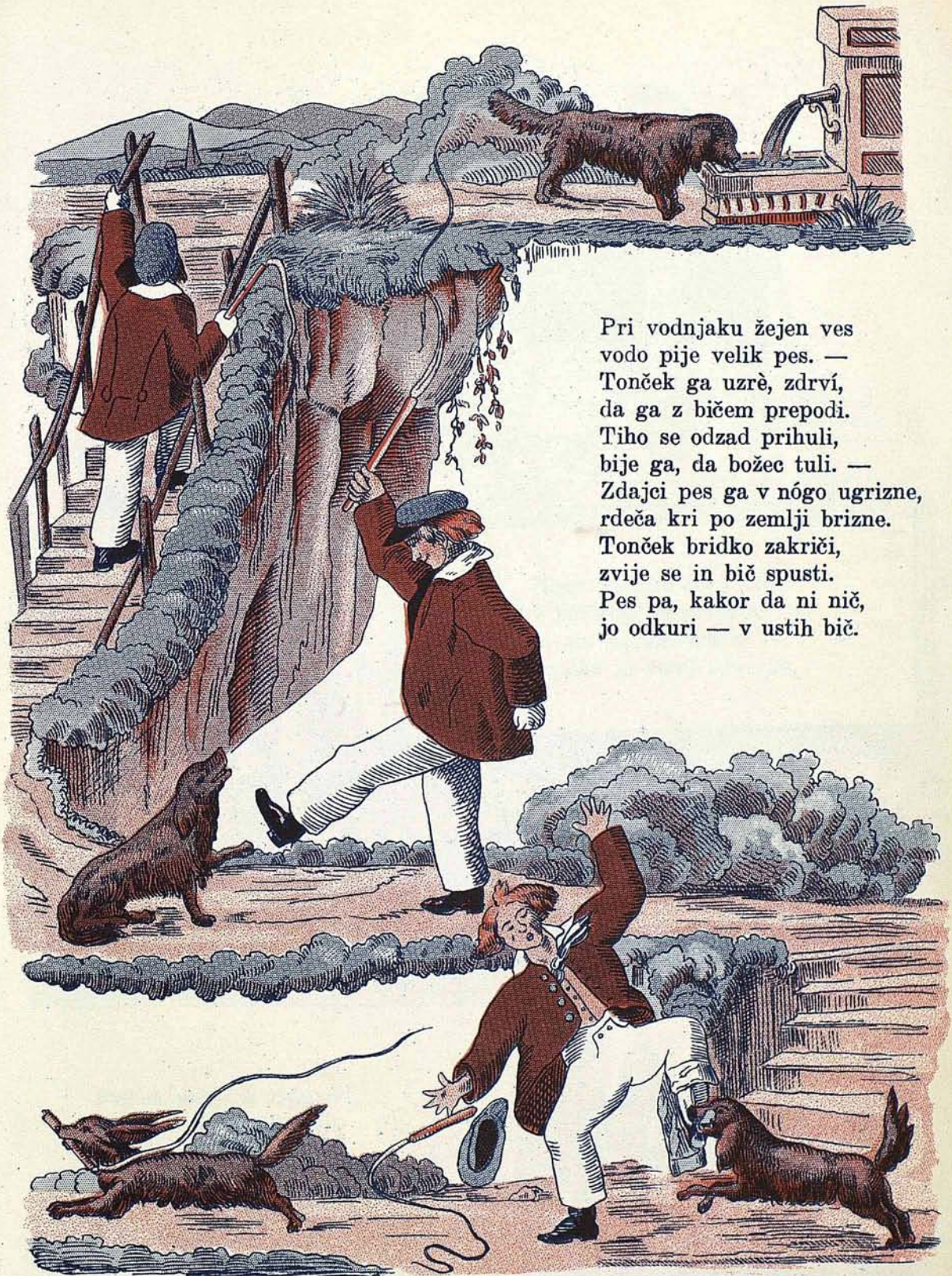
·T·

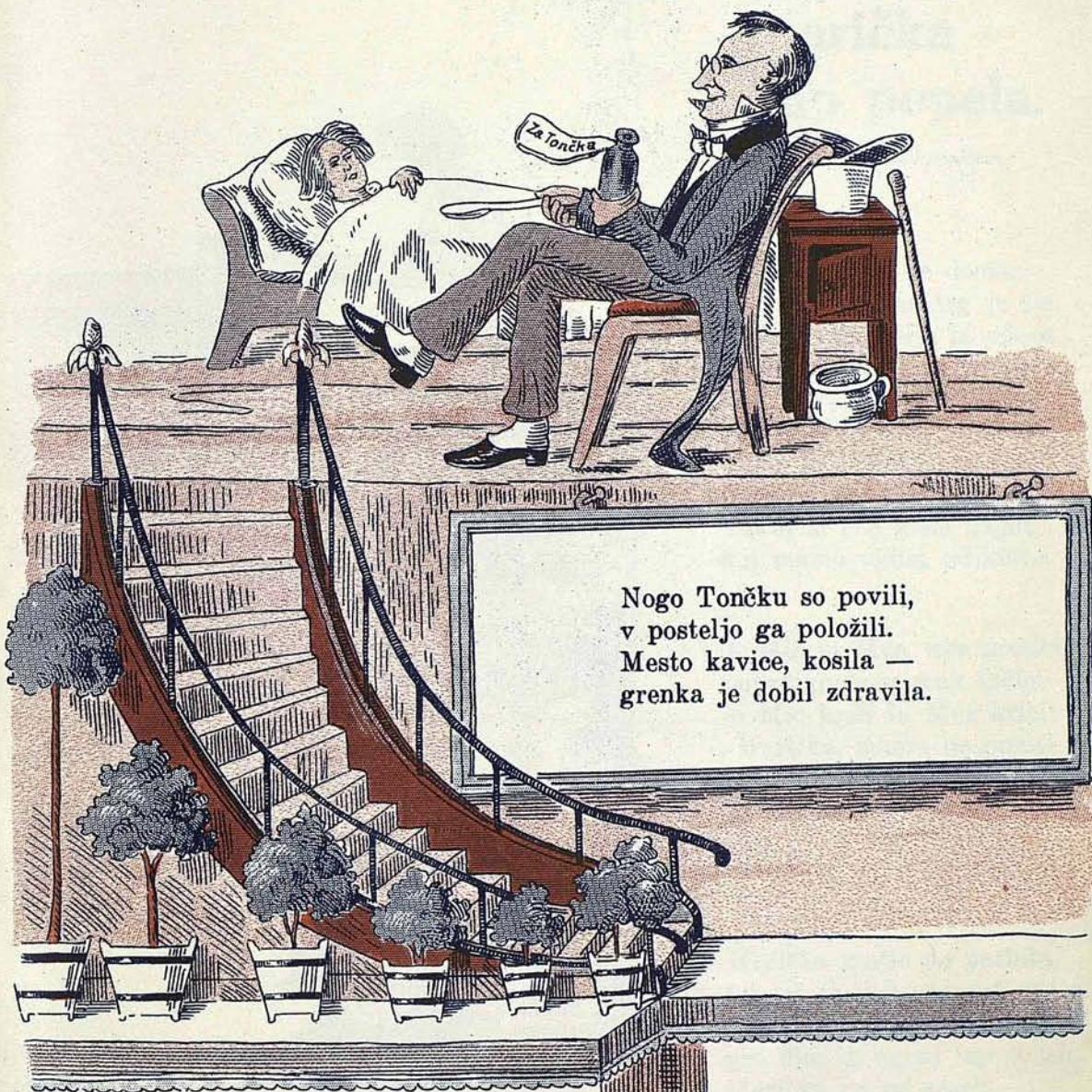
Glejte ga, zamazanca,
Zaspančka Razkodrančka!
Nohti na obeh rokah
dolgi, črni, da je strah!
Ker ne češe se vsak dan,
je razkuštran ko cigan.
Kdor ga vidi, ostrmi:
Fej! Zaspanec — si to ti?

Tonček Nagajonček.

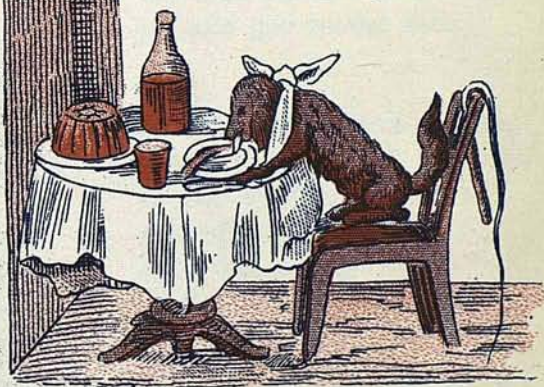

Pri vodnjaku žejen ves
vodo pije velik pes. —
Tonček ga uzrè, zdrví,
da ga z bičem prepodi.
Tiho se odzad prihuli,
bije ga, da božec tuli. —
Zdajci pes ga v nogo ugrizne,
rdeča kri po zemlji brizne.
Tonček bridko zakriči,
zviije se in bič spusti.
Pes pa, kakor da ni nič,
jo odkuri — v ustih bič.

Nogo Tončku so povili,
v posteljo ga položili.
Mesto kaviče, kosila —
grenka je dobil zdravila.

Psiček pa je k mizi sél,
mesto Nagajončka jel.
Zábil je na hude čase
in se veselil klobase;
z sladkim sokom jo zalival —
in o zlatih časih snival.

Marička — kup pepela.

Marička sama je doma,
— a mamica na trg je šla. —
Ko punčko ziblje in odeva
in lepe pesmice ji peva,
uzrè naenkrat pred seboj
vžigalice in krikne: »Joj!
Kako so tenke in lepé,
se lepse bojo, ce golé.
Tako j si eno glem uzgat,
kot mamu vidim tolikrát.«

A Mic in Muc, dve mačici,
povzdigneta v zrak tačici —
in Mic kriči in Muc kriči:
»Marička, mama neпусти!
Mjavmjo—, mjavje-la!
Ti boš še pogorela!«

Marička mačice ne posluša,
preveč jo radovednost skuša.
Prižge vžigalico in že
gre dim in ogenj lep iz nje.
Marička pa se veseli,
po sobi gor in dol hiti.

A Mic in Muc, dve mačici,
povzdigneta v zrak tačici —
in Mic kriči in Muc kriči:
»Marička, mama neпусти!
Mjavmjo—, mjavmje-la!
Ti boš še pogorela!«

O groza! Krilo se užgè
in preden reva se zavé
goré lasjé, goré roké,
gorí, gorí že vse deklè.

In mačici zaplakata,
grenké solzé pretakata:
»Oj, očka, mamica, kje ste?
Da nam je plamen ne požrè!
Mjavnjo—, mjavnje-la!
Marička bo zgorela!«

Nič ne pomaga jok in stok,
do tal pogorel je otrok —
le čeveljčki in malo
pepela je ostalo.

In mucí bridko plakata,
grenké solzé pretakata:
Mjavnjo—, mjavnje-la!
Marička — kup pépela!«
Iz oči solzice vró —
potoček pod goro.

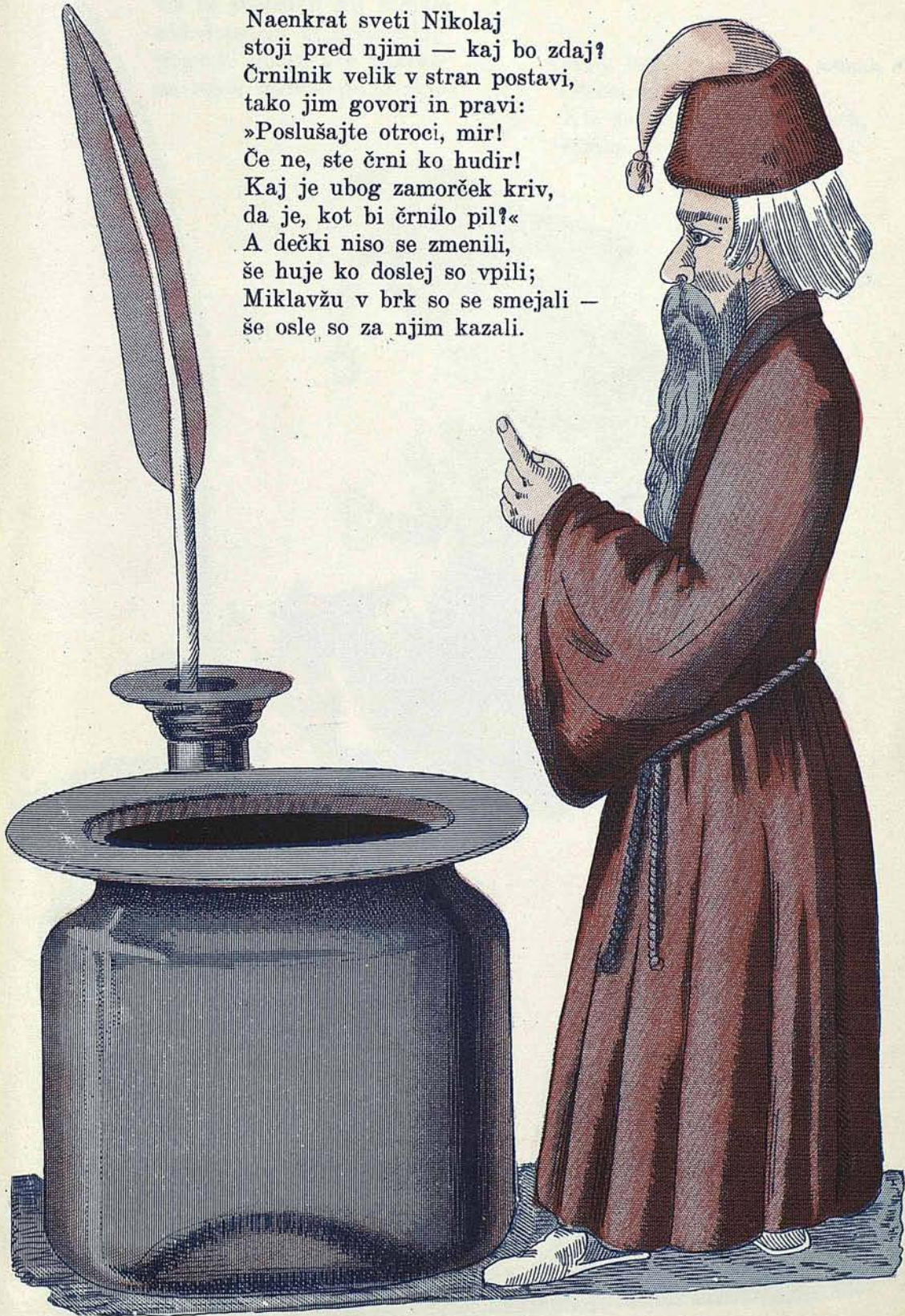
Zamorček in črnilčki.

Sprehajal se je neki dan
zamorček, črn kakor vran.
Ker mu je solnček nos razgrel,
nad sabo solnčnik je razpel. —
Po poti Tonček pridrvi,
zastavico v rokàh drži.
In Peterček ves urnih nog,
pridirja s presto naokrog.
Nato še Janko prileti,
obroč po cesti pripodi.
Vsi vkup so revčku se smejali,
kazali vanj in vanj kričali:
»Zamorček-morček, kak si zal!
Aj, aj, si mar v čnilo pal!«

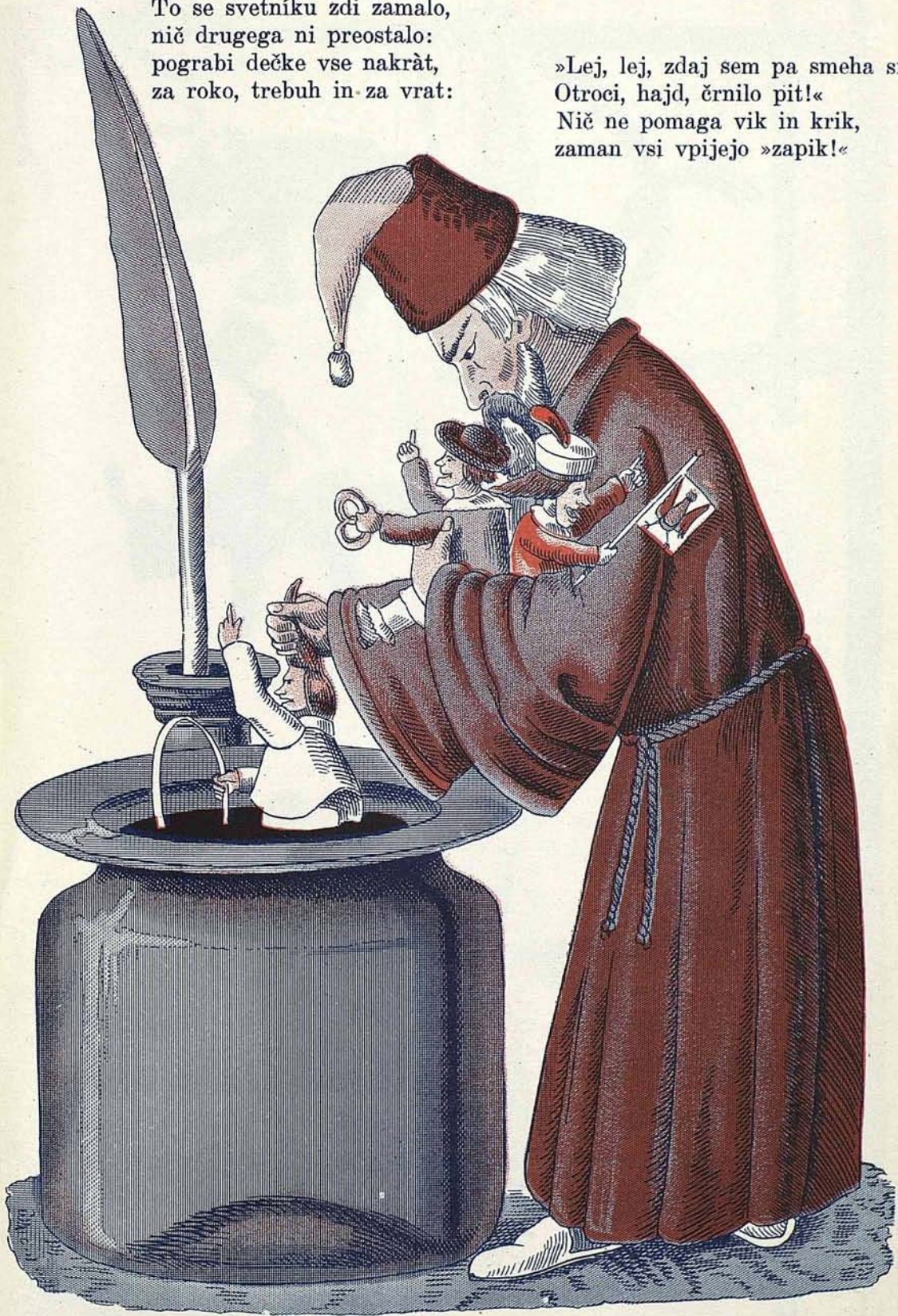

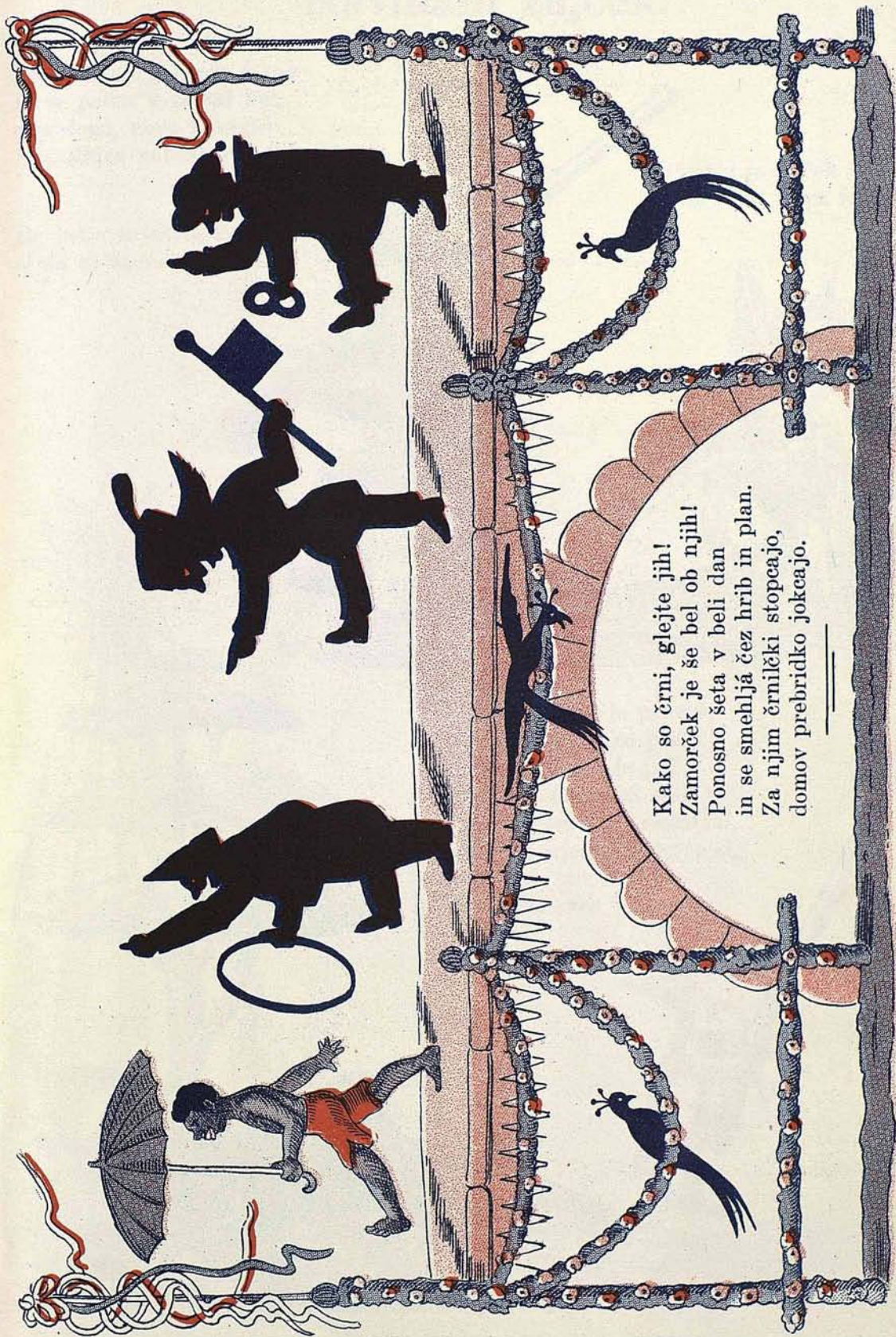
Naenkrat sveti Nikolaj
stoji pred njimi — kaj bo zdaj?
Črnilnik velik v stran postavi,
tako jim govori in pravi:
»Poslušajte otroci, mir!
Če ne, ste črni ko hudir!
Kaj je ubog zamorček kriv,
da je, kot bi črnilo pil!«
A dečki niso se zmenili,
še huje ko doslej so vpili;
Miklavžu v brk so se smejali —
še osle so za njim kazali.

To se svetniku zdi zamalo,
nič drugega ni preostalo:
pograbi dečke vse nakrät,
za roko, trebuh in za vrat:

»Lej, lej, zdaj sem pa smeha sit!
Otroci, hajd, črnilo pit!«
Nič ne pomaga vik in krik,
zaman vsi vpijejo »zapik!«

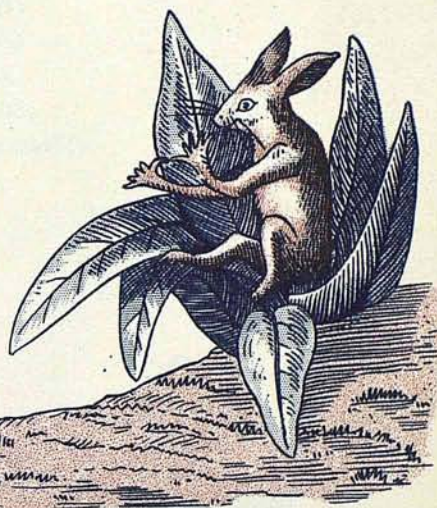
Kako so črni, glejte jih!
Zamorček je še bel ob njih!
Ponosno seta v beli dan
in se smehljā čez hrib in plan.
Za njim črnileki stopcajo,
domov prebridko jokcajo.

Navihani zajček.

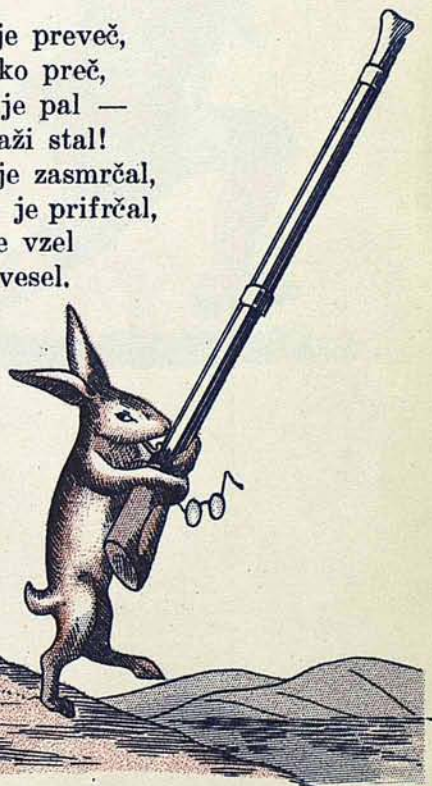
Zatrobil divji lovec v rog
in se podal v zeleni log,
s prelepo, novo suknjico
in puškico nabasano.

Da lažje zajca bi zadél
očala si na nos je déł.

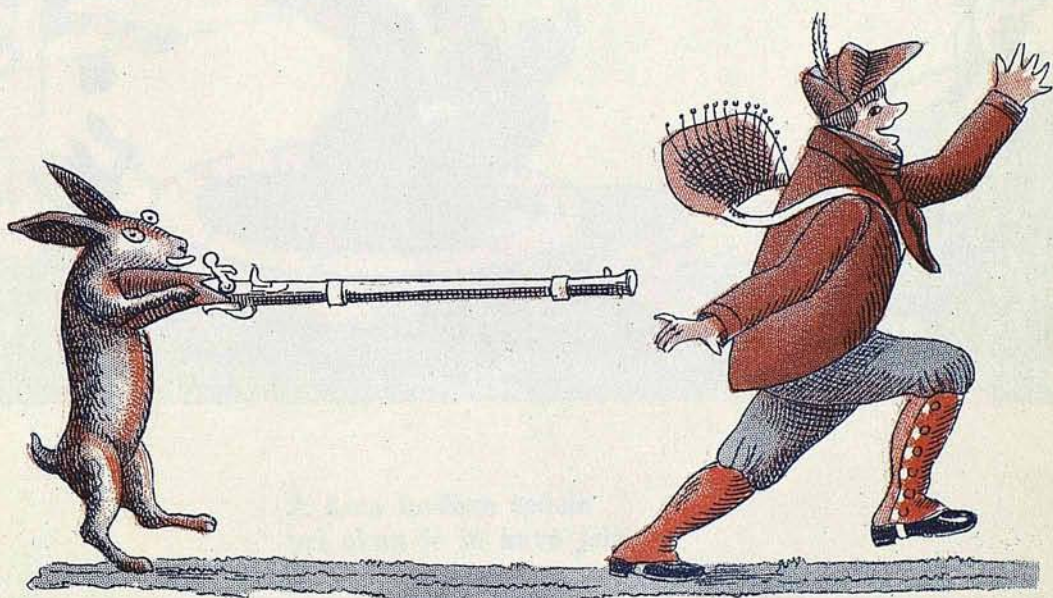
Rog čul je zajček in se skrıl —
za hrbtom loveca norce bril.

Ker žgalo solnce je preveč,
je vrgel lovec puško preč,
na mehko travico je pal —
a zajček je na straži stal!
Čim trudni lovec je zasmrčal,
po prstih k njemu je prifrčal,
očala, puško mu je vzel
in jo popihal ves vesel.

Na svoj si nos je zdaj nataknil
očala, ki jih je izmaknil;
in streljati se mu zahoče —
a lovec se zbudi in joče.
Beži in kliče na vso moč:
»Oj, na pomoč! Oj, na pomoč!«

Upehan ves, do smrti zbit,
v globok vodnjak se teče skrit
in komaj, komaj skoči vanj,
že zajček — pif! — izproži nanj.

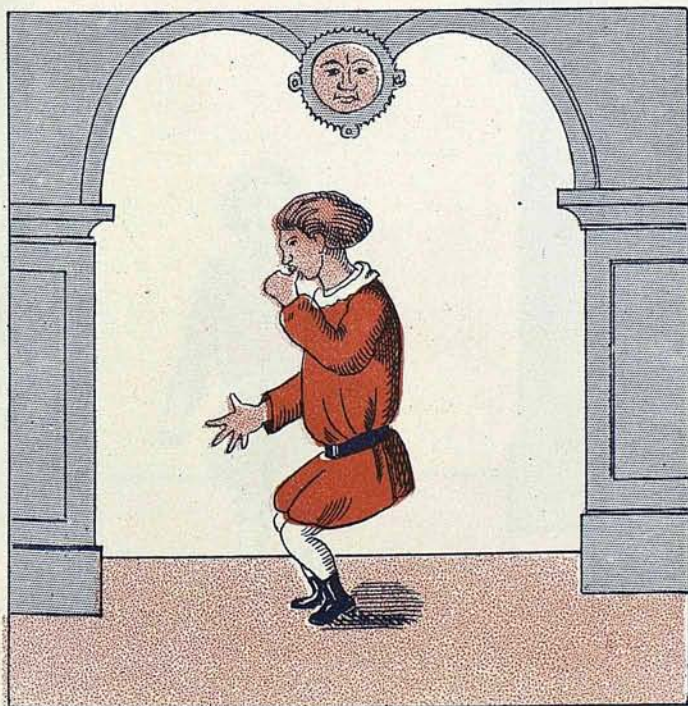

A žena lovčeva sedela
pri oknu je in kavo jela.
— Pif! — lonček se zdrobi takoj
in žena toži: »Joj, prejoj!« —
Tam za vodnjakom skrit sedel
je zajčkov sinko in se grel,
užival v mehki travici
in vonjal vonj po kavici.
»Kdo me je spekel!« zakriči
— in žličico v rokàh drži.

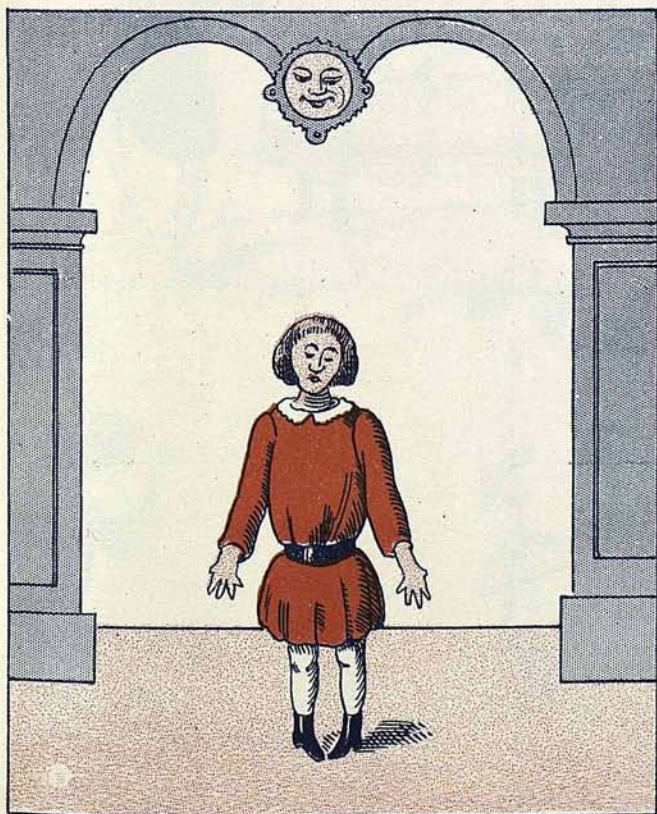
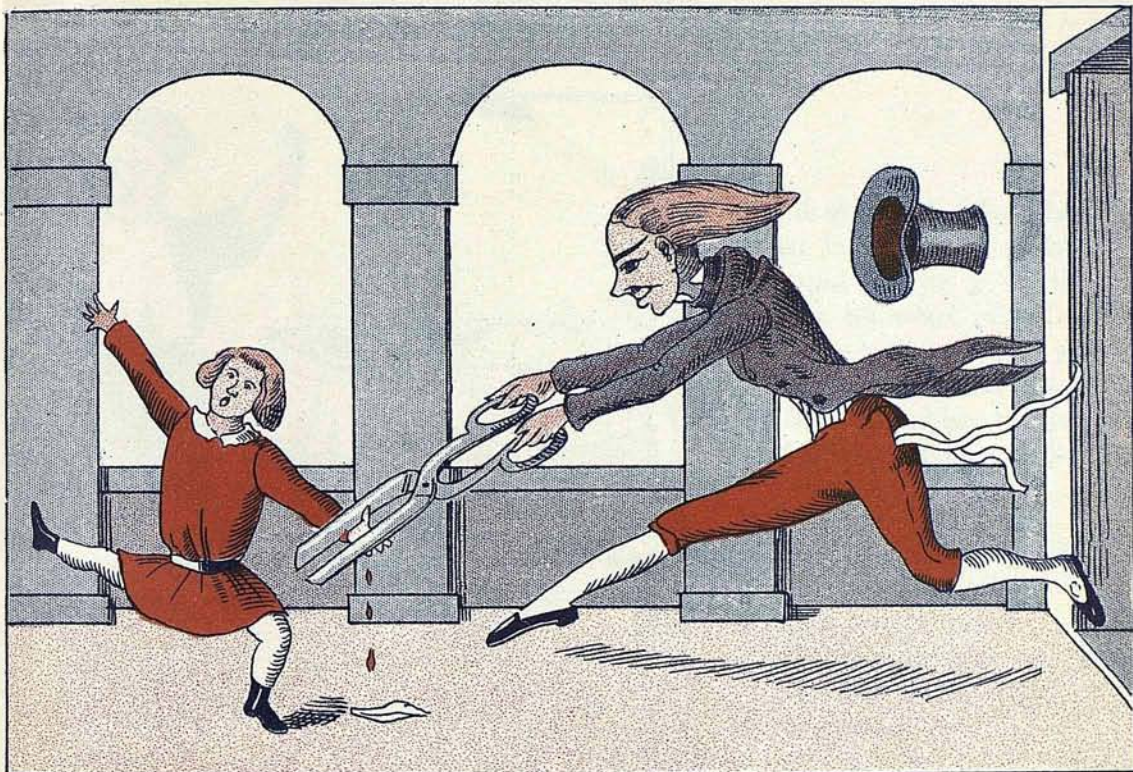

Cuclek.

Sinko, jaz grem zdaj pa-pá,
ti pa se igraj doma.
Dokler se ne vrnem, veš,
da nikamor mi ne greš!
Prstov — ko odidem preč —
mi ne vtikaj v usta več!
Komaj én-dva bi naštel,
že krojaček bi prišel,
prst bi ti odstrigel proč,
da bi jokal dan in noč.

Komaj mama je odšla —
Cuclek v ustih prst euclja!

Zdajci vrata se odpró —
 jojme, Cuclek, kaj je to?
 Hù! Krojaček pridrvi
 s škarjicami groznimi!
 Preden bi naštel en-dvâ,
 palca sta odrezana,
 a po tleh se vlije kri --
 joj, to Cucleka boli!

Pa je mamica prišla,
 žalostno zaplakala.
 Sinko nima palcev več,
 vzal jih je krojaček preč.

Jujuhec.

Jujuhec, kakor riba zdrav,
rejen je bil, a svojeglav.
Popapal je, kar je dobil,
zato je bil vesel in čil.
A kar n a e n k r a t je začel:
»Ne, juhice ne bom več jel!
Ne bom je juhice več jel!
Ju-juhice ne bom več jel!«

N a s l e d n j i dan — poglej, poglej!
Posušil se je že precèj —
a zopet ono je zapel:
»Ne, juhice ne bom več jel!
Ne bom je juhice več jel!
Ju-juhice ne bom več jel!«

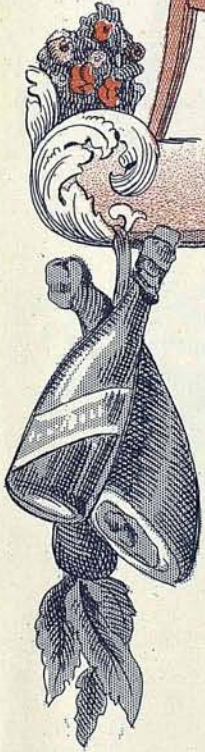
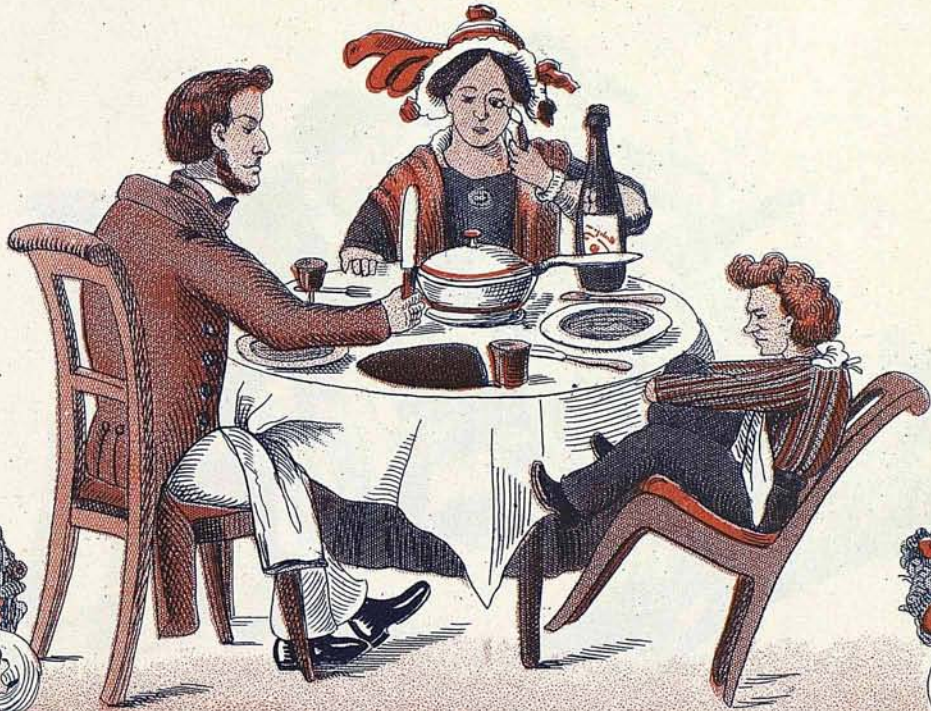

I n t r e t j i dan — o joj in ah!
Jujuhec suh je, da je strah!
A ko je juhico dobil
je kakor nor na glas zavpil:
»Ne, juhice ne bom več jel!
Ne bom je juhice več jel!
Ju-juhice ne bom več jel!«

Č e t r t i dan — o joj in uh!
Postane kakor trska suh!
A p e t i dan ves suh in bled —
preseli se na drugi svet.

Bingljaček.

»Čuj me, sinko, danes vsaj
naj bingljanja bode kraj!«
prosi trudni oče sina,
si naliže čašo vina.
Mamico srce boli,
sinčka gleda, se solzi.
A Bingljaček — kaj mu mar!
O n je v hiši gospodar!
Ropotà in copotà,
sem ter tja z nogó binglja,
zdaj ob mizo, zdaj ob tla;
misli, da se mu poda.

Čujte deca, naj povem,
kaj zgodi se koj za tem.
Stol prevesne se nazaj! —
Jojme, jojme, kaj bo zdaj?
Dečko prebledi ko smrt,
da vlovi se, zgrabi prt.
S prtom juha, vse kosilo
se raz mizo je zvrnilo.
Oče v strahu zakriči,
mama skoro omedli.

Zdaj Bingljačka je pokrilo
in prek njega se razlilo:
steklenica, vroča juha,
vsa posoda in prikuha.
Jojna, kolika je škoda,
vsa razbita je posoda!

Skleda se je razletela,
radi sinka — vsi brez jela!
Mama plače na ves glas,
oče svira kontrabas;
sinko pa, ves opečen,
joče, si ne upa vèn.

Videk Zrakozòr.

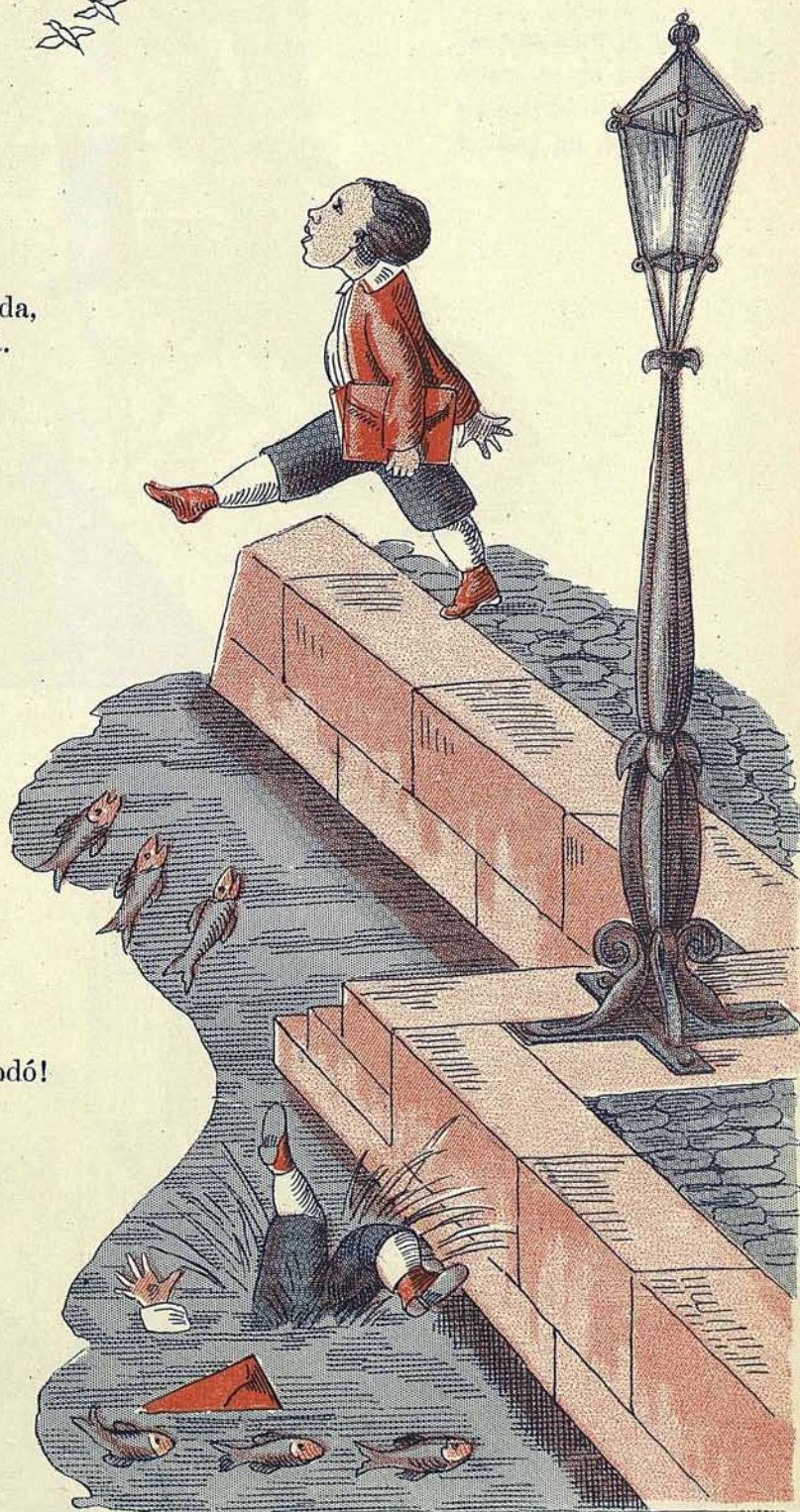

Kadar Videk v šolo grè
vedno proti nebu zrè,
gor v oblake, strehe, tice,
švigajoče lastovice;
a da gledal bi pred sé,
to mu v glavico ne gré.

Pa priteče mimo pes;
Videk je zamaknjen ves
gor v oblake, ki leté
preko neba semtertjé.
Videk Zrakozor — seveda,
psička niti ne ugleda.
Bombrom! — in že oba
padeta na trda tla.

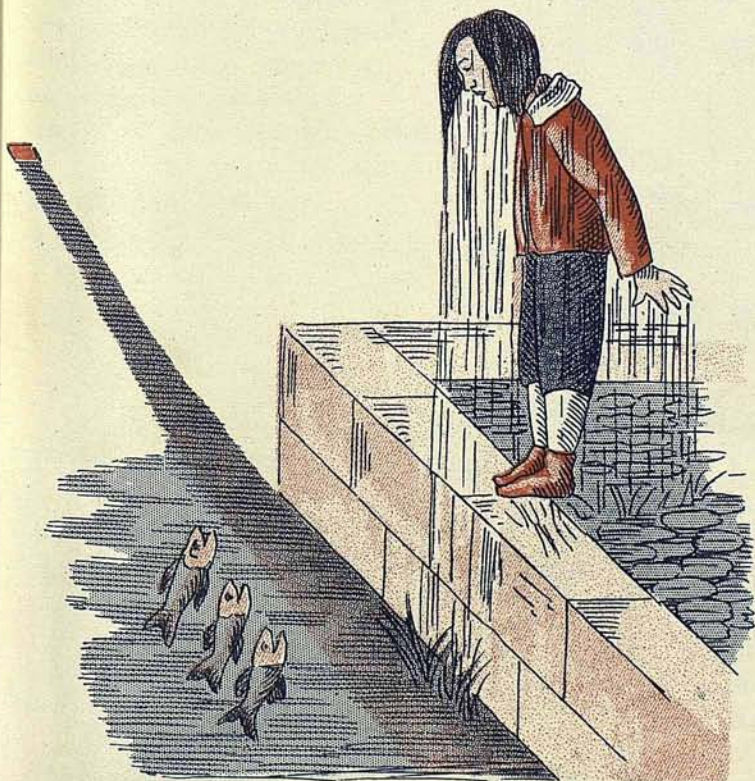
Vzame torbico v roké
in gre šetat kraj vodé.
Na sinjini neba uzrè
švigajoče ptičice.
Ves zamaknjen spet, seveda,
vode pred seboj ne ugleda.
Ribice pa mu z glavó
majejo, se čudijo.

Kot je dolg, za hip na to
— čof! — prekucne se v vodó!
Ribice je strah navdal,
pa so skrile se pod val.

Že mu zadnja ura bila —
sreča se je nasmehnila:
prihitita dva možá,
komaj ga še rešita.

Videk, ti ubogi tiček!
Zdaj si moker kakor psiček!
Voda teče ti iz ust,
ej, to šala ni za pust!
Mraz ti stresa vse teló —
kaj te gnalo je v vodo?

Ribice pa od strani
predenj prihite vse tri,
glavice ven pomolé,
za trebuščke se drže.
Na ves glas se mu režijo —
torbica pa gre — adijo...

Peter Smuk.

Kadar dež iz neba lije
in vihar prek polja vije,
se otroci vsi lepo
v sobici igrajkajo. —
Peter pa si misli: »Hà! —
Zunaj lepše ko doma!
Zlati dežek, dober dan!«
Smuk! — z dežnikom ven na plan.

Hù, vihar se v dež zaganja —
drevje se do tal priklanja!
Glej, dežnik odnese veter,
na dežniku revček Peter
Smuk! — in z vetrom odfrči,
na pomoč zaman kriči. —
Do oblakov nese ga,
a pred njim klobuk vihrà.

Prek oblakov semtertja
veter z njima se igra;
in klobuk frči naprej,
do nebeških zlatih mej. —
Kam je veter s Petrom splul
nihče nikdar več ni čul. —

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

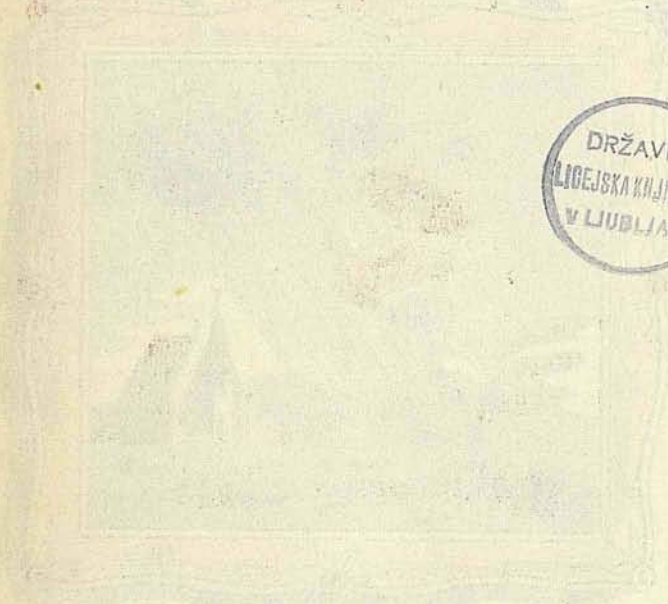
010155

00000273540

Kadar me je našel tja
in včasih preje bolni v
se človek vsi ljudi
v gozdni krajini
Peter je za nas: «Jah!
Najbolje je biti tam!
Kajti, kadar človek živi
tam — v hramu, v...

Trak čisto v svetlobo
veter v njem se šepet
in bliskovi tvojih
do n-ostri vseh tvoj
Kam je veter v hramu
vsega tvojega vseh...

